

Innhold

Forord	5
Del 1	
INNLEDNING OG BAKGRUNNSPERSPEKTIVER	
Kapittel 1	
Vi-et i mediene	15
<i>Identitet, tilhørighet og norskhet</i>	
<i>Elisabeth Eide, Sharam Alghasi og Anne Hege Simonsen</i>	
Folk, felt og begreper	16
Norskhet og grensedragninger	18
Etnisitet, rase og kultur	19
Å se seg selv i andre	20
<i>Fremmede i forandring</i>	22
Et annerledes og nytt vi	23
Fra bindestrek til norsk, eller ...?	25
Skam og skamløse	25
Kompleksitet og gjensidighet	27
Kapitteloversikt	27
Referanser	30
Kapittel 2	
En verden i forandring	33
<i>Elisabeth Eide og Sharam Alghasi</i>	
Nærhet og kjennskap	34
Globaliseringsprosesser	34
Migrasjon og flukt	35
Ekstremister og transnasjonal rekruttering	35
Teknologisk akselerasjon	37
Ytringsfrihet, mediefragmentering, polarisering	38

Karikaturstrid	38
Ytringer og plattformer	40
Diskurser om <i>vi</i> og <i>dem</i>	40
Majoritet (<i>vi</i>) som problem for minoriteter (<i>dem</i>)	41
Minoriteter (<i>de</i>) som problem for majoriteten (<i>oss</i>)	41
Minoriteter som trusler mot <i>seg selv</i> (i eget miljø)	42
Multikultur/fellesskap fungerer	43
Alminneliggjøring	44
Frykt og tilhørighet	45
Identitet og tilhørighet	46
... alle kropper kan	47
Referanser	47

Kapittel 3

Ekstremisme og polarisering	50

Betydningen av kontekster

Elisabeth Eide og Sharam Alghasi

Overflod og skyggelegging	52
Historiske kontekster	53
Afghanistans langvarige krig	54
Iran og Irak	56
Vestens historiske rolle	57
Høyreekstremisme og rasisme	58
Rasisme	59
Migrasjon, kjønn og klasse	62
En kompleks verden	63
Hvithet som <i>fravær</i>	65
Sammensatte identiteter	66
Referanser	67

Del 2

HISTORISKE PERSPEKTIVER

Kapittel 4

Innvandring i offentligheten: mediehistoriske fortellinger	73

Sharam Alghasi

Fremmedarbeiderproblematikken	74
Fronter tar form	77
Kulturalisering av debatten	80
Etter 11. september	84

Etter 22. juli 2011: Tid for refleksjon?	90
Oppsummering: paradigmeskifte?	97
Referanser	98

Kapittel 5

Joik, reinsdyr og urfolksambivalens	101

Anne Hege Simonsen

Fornorskning og fordommer	103
Skallemåling og manipulerede bilder	104
Elva som forandret	105
Fra natur til <i>en av oss</i>	107
TV-sendte reinsdyr	110
Reinlykken som brast	112
Den norske randsonen	114
Referanser	116

Kapittel 6

En lang historie om utenforskap	118

Jøder og romani i norsk presse

Elisabeth Eide

Antisemittisme	119
Ikke en del av vårt <i>vi</i> ?	120
Jødene: En lang historie	121
Medieversjoner	122
Evian-konferansen i 1938	123
Feldmannsaken	127
Rom og romani: ekskludert fra nasjonen	128
Når er folk norske nok?	131
Debutanten fra Stovner	132
Referanser	134

Kapittel 7

Islam i norske medier	136

En studie av det norske offentlige ordskiftet om islam i historisk perspektiv

Sharam Alghasi

Det ukjente, eksotiske islam	137
Muslimene kommer	139
Politisk islam etter 1977	140
Sataniske vers: tiden etter 1989	143
Gulfkrigen og etterspillet	146

Den globale krigen mot terror	150
«Snikislamisering»	154
Islam i «alternative medier»	157
Avsluttende kommentarer	160
Referanser	161

Kapittel 8

Fra periferien til midtfeltet	164

Minoritetskvinner i norsk offentlighet

Elisabeth Eide

Usynlige, omtalte?	165
Hodeplagg-markørene	166
Pionerstemmer	166
Utdanningsrevolusjon og flerstemmighet	168
Hijabdebatter	169
Outsider i hardt vær	170
Mediekritikk	171
<i>Skamløse</i> mot æreskultur og rasisme	172
Felles identitet – mangfolds-vi	174
Faten og Sana	175
Ytringers pris	176
Fra offer til forbilder	177
Referanser	179

Del 3

EKSTREMISME, EKSKLUSJON OG INKLUDERING

Kapittel 9

Å lese en terroristfortelling	183

Publikumstolkninger av en dokumentar

Sharam Alghasi

Om å lese mediefortellinger	184
Den norske islamisten	185
Deltakere med ulik bakgrunn	187
Jihad, et fremmed konsept?	188
Islamofobi: en hverdagsvirkelighet?	190
Håndtere hverdagen	192
I samme båt – noen ganger	195
Referanser	196

Kapittel 10

Den norske terroristens sydebukker 199

Norske 22. juli-diskurser

Elisabeth Eide

De tidlige reaksjonene 200

Hvem er «en av oss» ...? 201

Multikulti-angrep 203

 «Idealisten» mot «kulturmarxistene» 204

 Tilbakeslag? 205

 Meninger og årsaksforklaringer 206

 Historiens lange linjer 208

Hvilket samfunn lever (hvilket) vi i? 209

Paradokset: AUF som hoggestabbe 210

Referanser 213

Kapittel 11

Mangfoldet som forsvant 215

Film og bilder i minnearbeidet etter 22. juli

Anne Hege Simonsen

Minner i bevegelse 216

«Angrepet på Norge» 218

En dag som forandret 220

Mangfoldsrelasjonene 222

Communitas og konsensus 223

Overgangsobjekter og innlevelsesimpotens 224

Offentlige sorgprosesser og ikonisering 226

Referanser 229

Kapittel 12

Ute av øye, ute av sinn 231

Asylmottak som vedvarende midlertidighet

Anne Hege Simonsen

«Ikke noe feriehem» 232

Utopia vs. heterotopia 233

Fra kriseløsning til permanent struktur 236

Fra matvarer til asylsøkere 238

Lokal ambivalens 241

Ute av øye, ute av sinn 243

Andre fase: Permanent teltleir 245

Asylretten og offentligheten 246

Referanser 248

Kapittel 13

På passe avstand?	250

Stedfortredermakt ute og hjemme

Anne Hege Simonsen

Dobbeltekspaneringer og oversettelser	251
Et kosmopolitisk vi?	252
Synlighetens muligheter og begrensninger	253
«Stuck» (<i>Aftenposten</i> 2016 og 2018)	254
«Flukt» (<i>NRK</i> 2017)	257
Nyhetsreportasje fra Jemen (<i>NRK</i> 2018)	258
Det norske vi-et	260
«Trygdekontoret» (<i>NRK</i> 2017)	260
«Mitt Oslo» (<i>Aftenposten</i> 2019)	262
Portrettintervjuet (<i>A-magasinet</i> 2019)	262
Vi-ets nyanser	263
Referanser	264

Kapittel 14

Epilog	265

Det finnes ingen snarveier

Anne Hege Simonsen og Elisabeth Eide

Et uetablert felt?	266
Fra én talsmann til mangfold	266
Hardere, tøffere, ærligere	267
Etterlyser kildemangfold	268
Aksept for journalistikk	269
Hets og trakassering	270
Ressurs, alibi	272
Tungt felt	273
Litt transnasjonal	274
Referanser	275

Forfatteromtale	276